

684C

684

C

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«در زمینه مسائل علمی، باید دنبال قله بود.»
مقام معظم رهبری

عصر جمعه
۱۴۰۲/۱۲/۰۴

دفترچه شماره ۳ از ۳

آزمون ورودی دوره‌های دکتری (نیمه‌تمترکز) – سال ۱۴۰۳

هواشناسی (کد ۲۲۱۹)

مدت زمان پاسخگویی: ۱۳۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۵

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤال‌ها

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	ریاضی عمومی (۱ و ۲) - فیزیک عمومی (۱ و ۲)	۱۵	۱	۱۵
۲	دینامیک جو و مدل‌سازی عددی جو و اقیانوس - فیزیک جو - هواشناسی سینوپتیکی	۳۰	۱۶	۴۵

این آزمون، نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سوالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.
 اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤال‌ها، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤال‌ها و پایین پاسخنامه‌ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

ریاضی عمومی (۱ و ۲) – فیزیک عمومی (۱ و ۲):

- فرض کنید $z^2 \pm z \pm \bar{z}$ رئوس یک مستطیل واقع در صفحه مختصات باشند. کدام نقاط $z = x + iy$ صادق‌اند؟
 ۱) برای هر $Z \neq 0$ برقرار است.

۲) بر محیط دایره‌ای به شعاع واحد با مرکز مبدأ مختصات قرار دارد.

$$z = \pm(1 + i) \quad (3)$$

$$|z| \leq 1 \quad (4)$$

- فرض کنید \bar{U} و \bar{V} بردارهای یکمایی باشند که با یکدیگر زاویه $\frac{\pi}{6}$ می‌سازند. مساحت مثلثی که با دو بردار $\bar{U} + 2\bar{V}$ و $3\bar{U} - 4\bar{V}$ ساخته می‌شود، کدام است؟

$$\frac{1}{2} \quad (1)$$

$$2 \quad (2)$$

$$\frac{5}{2} \quad (3)$$

$$5 \quad (4)$$

- کدام مورد برایتابع $f(x) = \begin{cases} \frac{1}{8}x + x^2 \sin \frac{1}{x} & x \neq 0 \\ 0 & x = 0 \end{cases}$ درست است؟

۱) $x = 0$ نقطه بحرانی تابع f است، ولی f در آن اکسترمم نیست.

۲) در $x = 0$ مشتق‌پذیر است ولی در این نقطه اکسترمم نیست.

۳) در $x = 0$ مشتق‌پذیر نیست ولی در این نقطه مینیمم نسبی است.

۴) در $x = 0$ مشتق‌پذیر نیست ولی در این نقطه ماکزیمم نسبی است.

- اگر $y = \sqrt{y + \cos x}$ باشد، مقدار $(y'') کدام است؟$

$$\frac{1+\sqrt{5}}{2} \quad (1)$$

$$-\frac{\sqrt{5}}{5} \quad (2)$$

$$\frac{1-\sqrt{5}}{2} \quad (3)$$

$$-\frac{\sqrt{5}}{2} \quad (4)$$

-۵ مقدار $\int_{\circ}^{+\infty} \frac{\ln x}{1+x^2} dx$ کدام است؟

(۱) صفر

(۲) $\frac{1}{2}$

(۳) \sqrt{e}

(۴) $\frac{e}{2}$

-۶ معادله صفحه‌ای که از خط راست با ضابطه $\begin{cases} x+y+z=6 \\ x-2y-z=0 \end{cases}$ می‌گذرد، کدام است؟

$-2x - \lambda y + \delta z = -6$ (۱)

$x - \lambda y - \delta z = -12$ (۲)

$-x + \lambda y - \delta z = 2$ (۳)

$-x - \lambda y + \delta z = -4$ (۴)

-۷ مشتق سویی تابع $f(x, y) = \ln(e^x + e^y)$ در مبدأ مختصات و در جهت شمال شرقی و منصف ربع اول، کدام است؟

(۱) $\frac{\sqrt{2}}{4}$

(۲) $\frac{\sqrt{2}}{2}$

(۳) $\sqrt{2}$

(۴) $2\sqrt{2}$

-۸ محروطی با بیشترین حجم در کره $x^2 + y^2 + z^2 = 1$ محاط می‌کنیم. حجم محروط کدام است؟

(۱) $\frac{32}{81}\pi$

(۲) $\frac{16}{81}\pi$

(۳) $\frac{32}{27}\pi$

(۴) $\frac{16}{27}\pi$

-۹ آگر $D = \left[0, \frac{\pi}{2} \right] \times \left[0, \frac{\pi}{2} \right]$ ، آنگاه مقدار $\iint_D |\cos(x+y)| dxdy$ کدام است؟

(۱) $\frac{\pi}{2} - 1$

(۲) $\pi - 2$

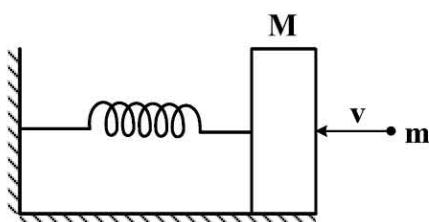
(۳) $\pi - 1$

(۴) π

-۱۰- مقدار $\oint_C -y^3 dx + x^3 dy - z^3 dz$ که در آن C منحنی حاصل از برخورد رویه‌های $x + y + z = 1$ و $x^2 + y^2 = 4$ در جهت مثبت می‌باشد، کدام است؟

- (۱) 48π
- (۲) 36π
- (۳) 32π
- (۴) 24π

-۱۱- یک مکعب چوبی به جرم M بر روی سطح افقی بدون اصطکاکی قرار دارد. این مکعب به یک فنر افقی با سختی k وصل شده است. انتهای دیگر فنر به دیواری متصل است. گلوله‌ای به جرم m به سمت مکعب شلیک می‌شود. این گلوله به طور افقی با سرعت v وارد مکعب می‌شود. بیشترین فشردگی فنر کدام است؟

$$\frac{mv}{\sqrt{k(m+M)}} \quad (1)$$

$$\frac{\sqrt{2}mv}{\sqrt{k(m+M)}} \quad (2)$$

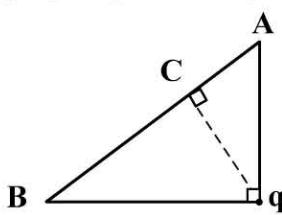
$$\frac{mv}{\sqrt{2k(m+M)}} \quad (3)$$

$$\frac{2mv}{\sqrt{k(m+M)}} \quad (4)$$

-۱۲- یک کره فلزی به شعاع ۵ سانتی‌متر دارای بار الکتریکی 2.5×10^{-9} کولن است. اختلاف پتانسیل بین نقطه‌ای به فاصله یک سانتی‌متر از مرکز کره و نقطه‌ای به فاصله ۱۰ سانتی‌متر از مرکز کره چند ولت است؟

- (۱) 25°
- (۲) 225
- (۳) 25
- (۴) $225/5$

-۱۳- مطابق شکل زیر، بار نقطه‌ای مثبت در رأس قائم یک مثلث قائم‌الزاویه قرار دارد. میدان الکتریکی ناشی از این بار نقطه‌ای در نقطه A برابر با 20° کیلوولت بر متر و در نقطه B برابر با 10° کیلوولت بر متر است. میدان الکتریکی در نقطه C چند کیلوولت بر متر است؟

- (۱) $0/25^\circ$
- (۲) $0/30^\circ$
- (۳) $0/35^\circ$
- (۴) $0/40^\circ$

- ۱۴- گلوله‌ای به جرم یک کیلوگرم را از سطح زمین تحت زاویه‌ای پرتاب می‌کنیم. وقتی این گلوله به بالاترین نقطه مسیر می‌رسد، اندازه شتاب آن ۱۲ متر بر مجدور ثانیه است. نیروی مقاومت هوا که در این نقطه به گلوله وارد می‌شود،

$$\text{چند نیوتون است؟ (شتاب جاذبه زمین را } \frac{\mathbf{m}}{\mathbf{s}^2} = 10 \text{ g بگیرید.)}$$

۱) $2\sqrt{11}$

۲) $\frac{5\sqrt{3}}{2}$

۳) $3\sqrt{2}$

۴) $\frac{3}{5}\sqrt{17}$

- ۱۵- گلوله‌ای را با سرعت $v_0 = 19.6$ متری، به طور عمود به سمت زمین پرتاب می‌کنیم. v_0 چند متر بر ثانیه باشد. تا این گلوله نسبت به گلوله‌ای که از همان ارتفاع رها شده است، یک ثانیه زودتر به زمین برسد؟

۱) ۹.۸

۲) ۱۲.۴

۳) ۱۹.۶

۴) ۱۴.۷

دینامیک جو و مدل‌سازی عددی جو و اقیانوس - فیزیک جو و هواشناسی سینوپتیکی:

- ۱۶- جریان مداری باروتروپیکی را در نظر بگیرید که چینش سرعت باد نصف‌النهاری حدود $s^{-1} = 10^{-5}$ است. اگر پهنه نصف‌النهاری جریان 3×10^{-3} کیلومتر و $m^{-1} = 10^{-11}$ باشد، آیا جریان خاکایدار است؟

۱) خیر

۲) بله

 ۳) بستگی به سرعت مطلق جریان دارد.
 ۴) به تاوایی مطلق جریان واپس نمی‌شود.

- ۱۷- در جو سیاره‌ای که شعاع تغییر شکل راسی 500 کیلومتر و سرعت مشخصه جریان مداری حدود 10 متر بر ثانیه است، زمان تحول یک اغتشاش کم‌فشار حدوداً چند روز است؟ (پریود چرخش سیاره، مشابه زمین است).

۱) ۴

۲) ۵

۳) ۳

۴) ۲

- ۱۸- علت اصلی توسعه یک چرخدنگرمایی، کدام است؟

۱) یک بی‌هنگاری محلی سرد در جو میانی

۲) یک بی‌هنگاری محلی گرم در جو میانی

۳) نیروی گرادیان فشار در ترازهای بالا

۴) نیروی گرادیان فشار در ترازهای پایین

در تقریب شبیه زمین‌گرد، پارامتر کوریولیس فرض می‌شود که

۱۹-

۱) مقدار ثابت داشته باشد

۲) تابع، خطی با زاویه عرض جغرافیایی است

۳) تابع، سینوسی از زاویه عرض جغرافیایی است

اثر جنبشی تلاطمی، توسط کدام می‌تواند مصرف شود؟

۲۰-

۱) شناوری، چینش قائم باد و آهنگ اتلاف و شکسانی

۲) چینش قائم باد و آهنگ اتلاف و شکسانی

۳) آهنگ اتلاف و شکسانی

۴) آهنگ اتلاف و شکسانی

- ۲۱ - چالش اصلی مرتبط با Spin up، کدام است؟

۱) از نظر محاسباتی پرهزینه است.

۲) منجر به بارش غیرواقعی در مدل می‌شود.

۳) تأثیر دیدبانی در آن دیده نمی‌شود.

۴) در طی پیش‌بینی رخ می‌دهد و می‌تواند بر دقت پیش‌بینی در ابتدای پیش‌بینی تأثیر بگذارد.

- ۲۲ - ضرایب a , b و c در رابطه $\frac{\partial u}{\partial x}$ در نقاط $i+3$ و $i+1$ و i با استفاده از بسط تیلور، کدام است؟

$$a = \frac{4}{3\delta_x}, c = \frac{1}{6\delta_x}, b = \frac{3}{4\delta_x} \quad (2)$$

$$a = -\frac{4}{3\delta_x}, c = \frac{1}{12\delta_x}, b = -\frac{3}{4\delta_x} \quad (4)$$

$$a = \frac{2}{3\delta_x}, c = \frac{1}{12\delta_x}, b = -\frac{3}{4\delta_x} \quad (1)$$

$$a = \frac{2}{3\delta_x}, c = \frac{1}{6\delta_x}, b = \frac{3}{4\delta_x} \quad (3)$$

- ۲۳ - کدام معادله خطی است؟

$$l(u) = u_{xx} \quad (1)$$

$$u_t + uu_x = 0 \quad (3)$$

- ۲۴ - معادله زیر، از چه نوع است؟

$$\frac{\partial T}{\partial t} - a \frac{\partial^3 T}{\partial x^3} = b \frac{\partial T}{\partial x} + CT + F(x, t)$$

۱) کروی

۳) هذلولی

۲) سهموی

۴) بیضوی

- ۲۵ - مهم‌ترین مزیت استفاده از شبکه staggered در روش‌های تفاضل متناهی برای جملات فرارفتی، کدام است؟

۱) کاهش خطای محاسبات درونیابی عدد

۲) عدم نیاز به شرایط مرزی جانبی

۳) نصف شدن گام مؤثر مکانی

۴) کاهش توان تفکیک فضایی

- ۲۶ - زمانی که دما افزایش پیدا می‌کند، به ترتیب، نسبت آمیختگی اشباع و فشار بخار اشباع، چگونه تغییر می‌کند؟

۱) کاهش - افزایش

۳) تغییری نمی‌کند - افزایش

۲) افزایش - افزایش

۴) تغییری نمی‌کند - کاهش

- ۲۷ - فاصله سیاره مریخ از خورشید، $1/5$ برابر فاصله زمین از خورشید است. دمای تعادلی سطح سیاره مریخ، بر حسب کلوین

$$\text{کدام است؟ (سپیدایی سیاره مریخ با فرض نبود جو، برابر } 5^0 \text{ و مقدار شار خورشیدی زمین، } 1370 \text{ است.)}$$

$$(G = 5.67 \times 10^{-11} \frac{N \cdot m^2}{kg^2})$$

۲۲۲ (۲)

۲۲۳ (۱)

۳۷۳ (۴)

۳۳۷ (۳)

- ۲۸ - اگر فرض کنیم بسته هوا از سطح زمین با فشار P_0 و دمای T_0 به صورت بی‌درر و صعود کند، کدام رابطه دمای بسته هوا را با استفاده از معادله دمای پتانسیلی نشان می‌دهد و دمای بسته هوا چگونه تغییر می‌کند؟ (k ، مقداری ثابت است).

$$T_0 = T \left(\frac{P}{P_0} \right)^k \quad (2)$$

۱) $T = T_0 \left(\frac{P}{P_0} \right)^k$ ، افزایش می‌یابد.

$$T = T_0 \left(\frac{P}{P_0} \right)^k \quad (4)$$

۳) $T = T_0 \left(\frac{P}{P_0} \right)^k$ ، کاهش می‌یابد.

- ۲۹- دوره نوسان یک بسته هوای خشک را بر حسب دقیقه در صورتی که افت دما نسبت به ارتفاع $\frac{K}{km} = 6,5$ و

$$T = 270 \text{ K} \quad (c_p = 1005 \frac{J}{K \cdot kg})$$

۱۰ (۲)

۱۳ (۱)

۶ (۴)

۸ (۳)

- ۳۰- کدام گازها، بیشترین نقش را در اثر گلخانه جو دارند؟

۲) دی اکسید نیتروژن و CfC

۱) مونواکسید کربن و ازون

۴) دی اکسید کربن و متان

۳) مونواکسید کربن و متان

- ۳۱- کدام مورد در خصوص ناپایداری شرطی یک بسته هوای درست است؟

۱) آهنگ کاهش دمای محیط از آهنگ کاهش دمای هوای بی دررو اشباع کمتر است.

۲) آهنگ کاهش دمای محیط از آهنگ کاهش دمای هوای بی دررو غیر اشباع بیشتر است.

۳) آهنگ کاهش دمای بی دررو هوای اشباع از آهنگ کاهش دمای هوای بی دررو غیر اشباع بیشتر است.

۴) آهنگ کاهش دمای محیط از آهنگ کاهش دمای هوای بی دررو غیر اشباع کمتر و از آهنگ کاهش دمای بی دررو اشباع بیشتر است.

- ۳۲- در استفاده از نمودارهای ترمودینامیکی جو، فاصله بین دو تراز فشار معرف نایحه است.

۲) LFC و EL - منفی

۱) LFC و EL - مثبت

۴) LCL و EL - منفی

۳) LCL و EL - مثبت

- ۳۳- همه موارد در پهن شدگی خطوط طیفی جذب و انتشار نقش دارند، به جز

۲) فشار هوای

۱) دمای هوای

۴) آهنگ برخوردهای مولکول گاز

۳) نوع پیوندهای مولکولی گاز

- ۳۴- فرض کنید دمای سطح زمین و خورشید به ترتیب 30° و 6000° گرادیان و قانون جابه جایی وین باشد. نسبت

طول موج تابندگی بیشینه خورشید به زمین کدام است؟

۲) $0,005^{\circ}$

۱) $0,005^{\circ}$

۴) $0,5^{\circ}$

۳) $0,5^{\circ}$

- ۳۵- در خصوص تشکیل قطرک ها یا کریستال های یخ در ابرها، کدام مورد درست است؟

۱) هسته سازی همگن یخ، فقط در ابرهای بالا شکل می گیرد.

۲) ابرهای قاره ای خیلی سریع تر از ابرهای دریایی منجمد می شوند.

۳) هسته سازی همگن، در دماهای خیلی بالاتر از هسته سازی ناهمگن امکان وقوع دارد.

۴) میان بخار آب خالص برای شکل دهی به قطرک ها، هسته سازی ناهمگن نامیده می شود.

- ۳۶- کدام عبارت در مورد نوع ابر مناسب با جبهه های جوی خیلی قوی، درست است؟

۱) در جلوی جبهه گرم ابرهای سیروس، سیرواستراتوس، آلتواتراتوس و نیمبواستراتوس همراه با بارش مداوم قرار دارند.

۲) در پشت جبهه گرم ابرهای سیروس، سیرواستراتوس، آلتواتراتوس و نیمبواستراتوس همراه با بارش مداوم قرار دارند.

۳) در جلوی جبهه سرد ابرهای سیروس، سیرواستراتوس، آلتواتراتوس و نیمبواستراتوس همراه با بارش مداوم قرار دارند.

۴) در پشت جبهه سرد ابرهای کومولوس و کومولونیمبوس بدون بارش قرار دارند.

- ۳۷ در صورت وجود فرارفت هوای گرم در نیمکره شمالی، باد زمین گرد با ارتفاع، در کدام جهت تغییر می کند؟

- ۱) با توجه به شرایط دیگر ممکن است ساعت گرد یا پاد ساعت گرد
- ۲) پاد ساعت گرد
- ۳) ساعت گرد
- ۴) تغییر جهت نمی دهد.

- ۳۸ اگر $\frac{\partial \theta}{\partial y} = -\alpha$ در لحظه $t = 0$ و $u = cx$ و $v = cy$ باشد، چه مدت طول می کشد تا $\frac{\partial \theta}{\partial y}$ به اندازه یک مرتبه بزرگ شود؟ (اگر $c > 0$ و a ثابتی مثبت باشد. از حرکات قائم و اثرات گرمایشی بادرو صرف نظر کنیم). (θ دمای

$$(F = \frac{D}{Dt}) \left(-\frac{\partial \theta}{\partial y} \right) = \frac{\partial v}{\partial y} \frac{\partial \theta}{\partial y}$$

$$\begin{aligned} \ln \frac{\delta}{c} & (1) \\ \ln \frac{1}{c} & (2) \\ \frac{\ln 2}{c} & (3) \\ \frac{\ln 2^a}{c} & (4) \end{aligned}$$

- ۳۹ در هواشناسی، مهم ترین پیش نشان گر، در پیش بینی وضع هوا، کدام است؟

- ۱) جهت و سرعت باد
- ۲) دید افقی
- ۳) تغییرات دمایی
- ۴) تغییرات رطوبت

- ۴۰ طول موج امواج راسی بر اساس فرارفت تاوایی در حالتی که موج در عرض 30° درجه شمالی با سرعت باد مداری $10 \frac{m}{s}$

$$\text{و سرعت فاز موج } c = 5 \frac{m}{s} \text{ باشد، حدوداً چند km است؟}$$

$$\begin{aligned} 125^\circ & (1) \\ 165^\circ & (2) \\ 226^\circ & (3) \\ 340^\circ & (4) \end{aligned}$$

- ۴۱ فرض کنید، معادله جبهه زایی حول زین فشار از رابطه $F = \frac{1}{\beta} |\nabla \theta| [F' \cos(\beta) - D]$ (فرمول پیترسن) محاسبه شود که در

آن، $D = \frac{\partial u}{\partial x} - \frac{\partial v}{\partial y}$ و A را داشته باشد، θ دمای پتانسیل و β زاویه بین خطوط همدماهی پتانسیل

با محور انساطی در نظر گرفته شود. آنگاه همه موارد زیر درست هستند، به جزء:

- ۱) حالتی که $\beta < 45^\circ$ ، آنگاه جبهه زایی تقویت می شود

۲) حالتی که $\beta > 45^\circ$ ، آنگاه جبهه زایی به شرطی رخ می دهد که $\frac{\partial u}{\partial x} < 0$ برقرار باشد

۳) حالتی که $\beta = 0^\circ$ ، آنگاه جبهه زایی به شرطی رخ می دهد که $\frac{\partial u}{\partial x} > 0$ برقرار باشد

۴) حالتی که $\beta = 45^\circ$ ، آنگاه جبهه زایی به شرطی رخ می دهد که $(\frac{\partial u}{\partial x} + \frac{\partial v}{\partial y})$ منفی باشد

- ۴۲- فرض کنید بردار \vec{Q} با معادله $\vec{Q} = -\frac{\mathbf{R}}{P} \left| \frac{\partial T'}{\partial y} \right| \left(\hat{\mathbf{k}} \times \frac{\partial \vec{v}_g}{\partial x} \right)$ داده شده است. کدام مورد، نادرست است؟

۱) در بخش شرقی واچرخند، سطوح میانی بردار \vec{Q} همگرا می‌شود.

۲) در مرکز واچرخند، سطوح میانی جهت بردار \vec{Q} به سوی شرق است.

۳) در مرکز واچرخند، سطوح میانی جهت بردار \vec{Q} به سوی غرب است.

۴) در بخش شرقی چرخند، سطوح میانی بردار \vec{Q} همگرا می‌شود.

- ۴۳- جو روی یک سیاره که دارای پریود چرخشی در حد ۱۲ ساعت است، با سرعت ۲۰ متر بر ثانیه حرکت می‌کند. چرخندی در مناطق استوا، دارای چه عدد راسبی است؟

(۱) $0/3$

(۲) $0/2$

(۳) $0/1$

(۴) $0/4$

- ۴۴- بادی با سرعت 10 m/s بر ثانیه، از روی کوهستانی به ارتفاع متوسط h عبور می‌کند. اگر فرکانس شناوری جو 10^{-2} s^{-1} باشد، در چه مقدار از h (بر حسب متر)، بیشینه فعالیت موج کوهستان وجود خواهد داشت؟

(۱) 2×10^2

(۲) 5×10^2

(۳) 10×10^2

(۴) 20×10^2

- ۴۵- جبهه بند آمده (occluded front)، در کدام شرایط شکل می‌گیرد؟

(۱) توده هوای گرم، بین دو توده هوای سرد قرار گیرد.

(۲) توده هوای سرد، بین دو توده هوای گرم قرار گیرد.

(۳) توده هوای گرم، در جلوی توده هوای سرد قرار گیرد.

(۴) توده هوای گرم و سرد، بهم برسند.